

КРИТЕРІЇ
оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам
господарювання для підтримки культури та збереження
культурної спадщини

1. Ці критерії застосовуються для проведення оцінки допустимості державної допомоги, що надається суб'єктам господарювання з метою підтримки культури та збереження культурної спадщини.

2. До критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини належать:

1) недопущення суттєвої нерівності умов діяльності суб'єктів господарювання, що конкурують між собою;

2) забезпечення розвитку культури у всій її різноманітності, сприяння збереженню культурної спадщини.

3. У цих критеріях терміни вживаються в такому значенні:

допустимі витрати — витрати, що можуть бути відшкодовані отримувачам державної допомоги;

інфраструктура, пов'язана з діяльністю у сфері культури та збереження культурної спадщини (далі — інфраструктура), — цілісні майнові комплекси клубних закладів (клубів, будинків культури, палаців культури тощо), парків культури та відпочинку, бібліотек, музеїв, архівів, історико-культурних заповідників, театральних закладів (театрів, філармоній, концертних організацій, музичних колективів, ансамблів тощо), кінотеатрів, інших закладів культури, будівлі та споруди культурного призначення, об'єкти та пам'ятки культурної спадщини всіх типів і видів, зони охорони пам'яток культурної спадщини, буферні зони об'єктів всесвітньої спадщини, історичні ареали населених місць;

операційний прибуток — різниця між доходами та операційними витратами, приведеними до їх розміру на момент надання державної допомоги (протягом строку дії інвестиційної програми), якщо ця різниця є позитивною. Операційні витрати включають витрати на оплату праці й нарахування на заробітну плату, матеріали, обладнання та інвентар, оренду, оплату комунальних послуг та енергоносіїв, оплату послуг (крім комунальних), адміністративні витрати без урахування амортизаційних витрат

та витрат, які було покрито інвестиційною допомогою, інші поточні витрати, безпосередньо пов'язані з наданням послуг;

обґрунтований прибуток — середній розмір прибутку для відповідної сфери діяльності, що визначається з урахуванням результатів аналізу діяльності суб'єктів господарювання у відповідній сфері.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини, до якої Україна приєдналася згідно із Законом України від 06 березня 2008 р. № 132-VI, Законах України “Про державну допомогу суб'єктам господарювання”, “Про захист економічної конкуренції”, “Про культуру”, “Про охорону культурної спадщини”, “Про охорону навколишнього природного середовища”, “Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей”.

4. До категорій отримувачів державної допомоги за цими критеріями належать суб'єкти господарювання, які провадять діяльність у сфері культури, охорони культурної спадщини, зокрема ті, що належать до креативних індустрій у цій сфері (крім діяльності з виробництва й розповсюдження аудіовізуальних творів), дохід від якої покриває більше 50 відсотків витрат для здійснення такої діяльності, і при цьому виконали рішення Антимонопольного комітету України про повернення незаконної державної допомоги, недопустимої для конкуренції (у разі наявності такого рішення), у порядку, передбаченому законодавством про державну допомогу.

Підтримка суб'єктів господарювання, доходи яких від провадження діяльності у сфері культури та охорони культурної спадщини покривають до 50 відсотків витрат для здійснення такої діяльності, є такою, що спрямована на виконання соціально-культурної мети та на здійснення неекономічної діяльності.

5. Державна допомога для підтримки культури та збереження культурної спадщини надається в будь-яких формах, визначених Законом України “Про державну допомогу суб'єктам господарювання”.

6. Максимальний розмір державної допомоги, що може бути наданий отримувачу державної допомоги, визначається з урахуванням сукупного розміру державної допомоги.

7. Сукупний розмір державної допомоги, включно з незначною державною допомогою, яка надається отримувачеві державної допомоги на відшкодування допустимих витрат, розраховується як сума державної допомоги за всіма програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги для підтримки культури та збереження культурної спадщини.

8. Державна допомога з визначеними допустимими витратами може

поєднуватися з:

1) будь-якою іншою державною допомогою, якщо така допомога стосується різних визначених допустимих витрат;

2) будь-якою іншою державною допомогою, включно з незначною державною допомогою, щодо тих самих допустимих витрат, які частково або повністю перекриваються, якщо таке поєднання не призводить до перевищення максимального розміру державної допомоги, що може надаватися.

9. Визначення максимального розміру державної допомоги для підтримки культури та збереження культурної спадщини здійснюється з урахуванням податків і зборів (обов'язкових платежів).

Допустимі витрати чітко підтверджує надавач державної допомоги.

10. Державна допомога, що виплачується декількома частинами, узгоджується з її розміром на момент надання.

Допустимі витрати узгоджуються з їх розміром на момент надання державної допомоги.

11. Після прийняття рішення про надання державної допомоги надавач державної допомоги на власному офіційному вебсайті оприлюднює таку інформацію: підстави надання державної допомоги, дата початку надання державної допомоги, найменування отримувача державної допомоги, найменування та зміст діяльності чи проекту, передбаченого пунктом 12 цих критеріїв, на які надається відповідна державна допомога, загальний обсяг державної допомоги та її частка в загальному бюджеті діяльності чи проекту, на який надається державна допомога. Ця інформація має бути доступною для громадськості без обмежень та зберігатися в надавача державної допомоги протягом 10 років.

12. Державна допомога для підтримки культури та збереження культурної спадщини є допустимою, якщо надається на:

1) забезпечення діяльності:

бібліотек, музеїв, архівів, галерей, цирків, театрів, кінотеатрів, філармоній, концертних організацій, мистецьких, музичних і художніх колективів та ансамблів, культурно-інформаційних та культурно-просвітницьких центрів, художніх галерей, виставок, кіновідеопрокатних

підприємств, об'єднань, парків культури та відпочинку, установ зі збереження кінематографічної спадщини, інших закладів культури та суб'єктів діяльності у сфері культури;

друкованих засобів масової інформації та електронних інформаційних ресурсів (інтернет-видань, інтернет-газет), діяльність яких провадиться у сфері культури;

радіомовлення, яке чітко пов'язане з культурними цілями;

зі створення, виготовлення, розповсюдження, відтворення, виконання, переробки, перекладу, оцифрування та опублікування літературних та/або музичних творів;

2) об'єкти та пам'ятки культурної спадщини — на заходи з ведення обліку (виявлення, наукового вивчення, класифікації, державної реєстрації), запобігання руйнуванню або заподіяння шкоди, забезпечення захисту, збереження, утримання, відповідного використання, консервації, реставрації, ремонту, реабілітації, пристосування та музеєфікації об'єктів і пам'яток культурної спадщини; природну спадщину, яка пов'язана з культурною спадщиною або якщо таку спадщину офіційно визнано культурною чи природною спадщиною, території та об'єкти природно-заповідного фонду;

3) елементи нематеріальної культурної спадщини — на забезпечення життєздатності елементів нематеріальної культурної спадщини, у тому числі їх ідентифікації, документування, дослідження, збереження, захисту, популяризації, посилення ролі нематеріальної культурної спадщини, її передачі, зокрема шляхом формальної та неформальної освіти, а також відродження різних аспектів такої спадщини;

4) культурно-мистецькі заходи, творчі програми та проєкти у сфері культури;

5) культурну та мистецьку освітню діяльність, а також сприяння розумінню значення захисту та розвитку різноманітних форм культурного самовираження, у тому числі через освітні програми та програми підвищення обізнаності громадськості, зокрема з використанням новітніх технологій.

13. Державна допомога для підтримки культури та збереження культурної спадщини надається як:

1) інвестиційна; та (або)

2) операційна допомога.

14. Для інвестиційної державної допомоги з метою підтримки культури та збереження культурної спадщини допустимими витратами є витрати на інвестиції в матеріальні та нематеріальні активи, зокрема на:

1) нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт, приведення до придатного для використання стану та утримання в належному стані

інфраструктури, якщо щонайменше 80 відсотків часу використання або площі цієї інфраструктури на рік використовується для культурних цілей. Дія цього підпункту не поширюється на пам'ятки культурної спадщини, об'єкти всесвітньої спадщини, зони охорони пам'яток, буферні зони об'єктів всесвітньої спадщини, історичні ареали населених місць;

2) придбання, оренду, передання у володіння, користування або управління пам'яток культурної спадщини;

3) охорону об'єктів та пам'яток культурної спадщини (консервацію, реставрацію, реабілітацію, музеєфікацію, ремонт, пристосування, переміщення (перенесення) пам'ятки культурної спадщини на інше місце), збереження, консервацію, реставрацію, повернення культурних цінностей, охорону елементів нематеріальної культурної спадщини, включно з додатковими витратами на зберігання у відповідних умовах, спеціальні засоби, матеріали та витрати на документацію, дослідження, оцифрування та публікацію;

4) створення та/або покращення доступності закладів культури, об'єктів і пам'яток культурної спадщини, елементів нематеріальної культурної спадщини та/або забезпечення розумного пристосування для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, включно з вартістю оцифрування, інших нових технологій та способів і форм забезпечення доступності інформації (зокрема на облаштування засобів безперешкодного доступу — пандусів і підйомників, вивісок, надрукованих шрифтом Брайля, аудіоскрипції, відеопродукції для осіб із порушенням слуху із супроводом субтитрами та/або перекладом українською жестовою мовою, на створення копій музейних експонатів, до яких можна торкатися руками, тощо), та на сприяння культурному різноманіттю (зокрема презентації, програми й інші заходи для відвідувачів);

5) культурні проекти та заходи, програми співпраці та обміну, гранти, зокрема витрати на процедури відбору, просування та витрати внаслідок реалізації проекту;

б) заходи із забезпечення (підвищення рівня) енергоефективності будівель, якщо щонайменше 80 відсотків часу користування або площі будівлі на рік використовуються для культурних цілей. На пам'ятках культурної спадщини такі заходи вживаються з урахуванням вимог, визначених Законом України "Про охорону культурної спадщини".

15. Максимальний розмір інвестиційної допомоги для підтримки культури та збереження культурної спадщини не повинен перевищувати різниці між допустимими витратами та операційним прибутком від інвестицій. Цей розмір визначається шляхом:

1) встановлення розміру інвестиційної допомоги заздалегідь за вирахуванням операційного прибутку від суми допустимих витрат, визначених попередньо на основі обґрунтованих прогнозів; або

2) повернення суми державної допомоги, що перевищує різницю між допустимими витратами та операційним прибутком від інвестицій.

Суб'єкту господарювання, що експлуатує інфраструктуру, дозволено зберігати обґрунтований прибуток протягом відповідного періоду.

У випадках надання інвестиційної державної допомоги на забезпечення (підвищення рівня) енергоефективності будівель та альтернативні джерела енергії для таких будівель під час обчислення недофінансування операційний прибуток повинен включати всі операційні витрати з урахуванням зменшених витрат на енергію від виробництва електроенергії, а також усі доходи, у тому числі від можливого продажу електроенергії на ринку.

16. Для операційної допомоги з метою підтримки культури та збереження культурної спадщини допустимими витратами є витрати на:

1) фінансування діяльності закладу культури, пов'язані з його постійною чи періодичною діяльністю, включно з виставками, постановками та іншими заходами, аналогічними діяльності у сфері культури, яку він здійснює у ході звичайної господарської діяльності (витрати на оплату праці й нарахування на заробітну плату, матеріали, обладнання та інвентар, оплату послуг, оренду, оплату комунальних послуг та енергоносіїв, адміністративні витрати без урахування амортизаційних витрат та витрат, які було покрито інвестиційною допомогою, інші поточні витрати, безпосередньо пов'язані з наданням послуг);

2) культурно-мистецьку, освітню діяльність, сприяння розумінню значення охорони та підтримки розмаїття форм культурного самовираження через освітні програми та програми підвищення інформованості громадськості, зокрема з використанням нових технологій;

3) експлуатаційні витрати, безпосередньо пов'язані зі створенням та/або покращенням доступності закладів культури, об'єктів і пам'яток культурної спадщини, елементів нематеріальної культурної спадщини, вебресурсів чи забезпеченням розумного пристосування для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, включно з вартістю оцифрування, інших нових технологій та способів і форм забезпечення доступності інформації, якщо вони не покриваються інвестиційною допомогою;

4) експлуатаційні витрати, безпосередньо пов'язані з організацією та проведенням культурно-мистецьких заходів (проектів), зокрема на оплату проїзду та проживання учасників заходів, оренду приміщення (місця) для їх проведення, технічне обладнання та транспортні засоби, витрати на постановчі,

інформаційно-рекламні послуги, сценічно-постановочні засоби (декорації, меблі й реквізит, бутафорію, театральні та національні костюми, головні убори, перуки, сценічний одяг та взуття), на амортизацію, програмне забезпечення, доступ до об'єктів авторського права та суміжних прав, придбання матеріалів, обладнання та інвентарю, інші витрати, безпосередньо пов'язані з проведенням заходів; амортизаційні витрати та видатки на фінансування є допустимими, якщо вони не покриваються інвестиційною допомогою;

5) консультаційні або допоміжні послуги, які надають зовнішні консультанти та постачальники послуг безпосередньо на реалізацію культурно-мистецького проєкту.

17. Максимальний розмір операційної допомоги для підтримки культури та збереження культурної спадщини не повинен перевищувати суми, необхідної для покриття операційних збитків та отримання обґрунтованого прибутку за відповідний період. Цей розмір визначається шляхом:

1) визначення розміру операційної допомоги заздалегідь на основі обґрунтованих прогнозів; або

2) повернення суми державної допомоги, що перевищує суму операційних збитків та обґрунтованого прибутку.

18. Для надання державної допомоги з метою підтримки культури та збереження культурної спадщини, обсяг якої не перевищує 2 млн євро за офіційним валютним курсом Національного банку, встановленим на дату надання державної допомоги, надавач державної допомоги може встановити максимальний розмір державної допомоги на рівні 80 відсотків допустимих витрат як альтернативу застосуванню зазначених у пунктах 15 та 17 цих критеріїв способів розрахунку.

19. Для таких видів діяльності, як створення, виготовлення, розповсюдження, відтворення, виконання, переробка, переклад, оцифрування та опублікування літературних та/або музичних творів, розмір державної допомоги не повинен перевищувати суми, обчисленої як різниця між допустимими витратами та доходами, узгодженими з їх розміром на момент надання такої допомоги, або в розмірі 70 відсотків допустимих витрат. Такі доходи повинні вираховуватися від допустимих витрат заздалегідь або шляхом повернення надавачеві державної допомоги суми державної допомоги, що перевищує різницю між допустимими витратами та отриманими доходами. Допустимими витратами є витрати на створення, виготовлення, розповсюдження, відтворення, виконання, переробку, переклад, оцифрування, опублікування, використання літературних та/або музичних творів, у тому числі виплату авторської винагороди (рояліті), винагороди перекладачів, редакторів, інші видавницькі витрати (на перевірку, коригування,

перегляд), витрати на створення макета та підготовку до друку, а також витрати на друк або електронну публікацію.
